

Ministarstvo
finansija

Broj: 10/11-2-040/16-22664/11

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 16. jun 2026. godine

Na osnovu člana 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“ broj: 41/18), Ministarstvo finansija sačinilo je

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

NACRTA ZAKONA O AKCIZAMA

VRIJEME TRAJANJA JAVNE RASPRAVE:

Javna rasprava trajala je od 13. maja do 1. juna 2026. godine.

NAČIN SPROVOĐENJA JAVNE RASPRAVE:

Ministarstvo finansija sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu Zakona o akcizama na sljedeći način: dostavljanjem primjedbi, prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

Program javne rasprave o tekstu Nacrta Zakona o akcizama objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija, Javna rasprava o Nacrtu Zakona o akcizama

Zainteresovane strane svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i komentare na Nacrt Zakona o akcizama mogle su dostaviti na e-mail: biljana.peranovic@mif.gov.me; omer.cikotic@mif.gov.me; ruzica.bajceta@mif.gov.me.

U toku trajanja javne rasprave svoje sugestije na Nacrtu Zakona o akcizama putem e -maila dostavili su: „Phillip Moris Montenegro“ d.o.o., Privredna komora Crne Gore i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

OVLAŠĆENI PREDSTAVNICI MINISTARSTVA KOJI SU UČESTVOVALI U JAVNOJ RASPRAVI:

- Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem;
- Omer Cikotić, načelnik Direkcije za poreski sistem i poresku politiku;
- Ružica Bajčeta, koordinatorka u Odsjeku za indirektno poreze i poresku politiku.

PODACI O BROJU I STRUKTURI UČESNIKA U JAVNOJ RASPRAVI:

- U toku trajanja javne rasprave svoje sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama putem e-maila dostavili su: „Phillip Moris Montenegro“ d.o.o., Privredna komora Crne Gore i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.
- Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE „PRIVREDNE KOMORE CRNE GORE“

Primjedba/predlog/sugestija:

Predlog 1: U članu 5 stav 1 brisati tačku 7 “proizvodi od šećara, kakaoa i sladoled”.

Obrazloženje predloga 1:

Predstavnici prehrambenog sektora su od početka bili protiv uvođenja akciza na proizvode od šećera i kakaoa, kao i sladolede, navodeći da će takvo rješenje dovesti do rasta cijena, smanjenja prodaje, povećanja obima sive ekonomije i u krajnjem, smanjenja prihoda za državu.

Naime, navedeno rješenje (tzv. "porez na slatkiše") nije utemeljeno u evropskim standardima, pa uvođenje ovog nameta predstavlja dodatni udar za domaće proizvođače, jer sve manje mogu imati cijenu kao adut u borbi za potrošača. Stoga se opet predlaže da se u Nacrtu zakona o akcizama brišu proizvodi od šećera, kakaoa i sladoled kao predmet oporezivanja.

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nakon razmatranja predloga Privredne komore da se proizvodi od šećera, kakaoa i sladoled brišu kao predmet oporezivanja u Nacrtu zakona o akcizama, isti se ne može prihvatiti iz sljedećih razloga.

Prije svega, osnovni cilj uvođenja akcize na navedene proizvode nije isključivo fiskalni, već i javnozdravstveni. Brojna međunarodna istraživanja ukazuju na povezanost prekomjerne konzumacije proizvoda sa visokim sadržajem šećera sa rastom stope gojaznosti, dijabetesa tipa 2, kardiovaskularnih bolesti i drugih hroničnih nezaraznih oboljenja. U tom smislu, poreske mjere predstavljaju jedan od instrumenata javne politike kojim se podstiče umjerenija potrošnja proizvoda čija prekomjerna upotreba ima negativne posljedice po zdravlje stanovništva.

Nijesu prihvatljivi navodi da ovakvo rješenje nije utemeljeno u evropskoj praksi. Iako na nivou Evropske unije ne postoji jedinstven model oporezivanja proizvoda od šećera i kakaoa, značajan broj evropskih država primjenjuje različite oblike posebnih poreza ili akciza na proizvode sa visokim sadržajem šećera, uključujući bezalkoholna pića, konditorske proizvode i druge kategorije prehrambenih proizvoda. Stoga se ne može zaključiti da je predloženo rješenje suprotno evropskim standardima, već da predstavlja jednu od mogućih mjera koju države koriste radi ostvarivanja zdravstvenih i fiskalnih ciljeva.

Tvrđnja da će akciza nužno dovesti do smanjenja budžetskih prihoda nije dovoljno potkrijepljena relevantnim analizama. Iskustva brojnih zemalja pokazuju da efekti ovakvih mjera zavise od strukture tržišta, visine poreskog opterećenja i ponašanja potrošača. Istovremeno, eventualno smanjenje potrošnje proizvoda sa visokim sadržajem šećera može dugoročno doprinijeti smanjenju troškova zdravstvenog sistema, što predstavlja značajnu društvenu i ekonomsku korist.

Takođe, nije moguće unaprijed prihvatiti tvrdnju da će doći do značajnog povećanja sive ekonomije. Povezanost između uvođenja akcize i rasta nelegalnog tržišta mora biti zasnovana na konkretnim pokazateljima i procjenama rizika. Efikasnim nadzorom tržišta i adekvatnim inspeksijskim kontrolama moguće je ograničiti eventualne negativne posljedice i obezbijediti ravnopravne uslove poslovanja za sve učesnike na tržištu.

Kada je riječ o uticaju na domaće proizvođače, treba imati u vidu da se predložena mjera primjenjuje na sve proizvode koji ispunjavaju zakonske kriterijume, bez obzira na porijeklo. Na taj način se ne narušava konkurentnost domaćih proizvođača u odnosu na uvoznike, već se obezbjeđuje jednak poreski tretman svih učesnika na tržištu.

Imajući u vidu navedeno, ocjenjuje se da razlozi iznijeti u predlogu nijesu dovoljni za brisanje proizvoda od šećera, kakaoa i sladoleda iz sistema akciznog oporezivanja. Predložena mjera je u

skladu sa ciljevima zaštite javnog zdravlja, odgovorne fiskalne politike i usmjeravanja potrošačkih navika ka zdravijim izborima, zbog čega se predlog za njeno ukidanje ne prihvata.

2. Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 38 stav 1 izuzet je povraćaj za plaćanje putem kompenzacije, te predlažemo brisanje tog dijela.

Obrazloženje predloga 2:

Kompenzacija predstavlja redovan vid poslovanja u privredi i vid bezgotovinskog plaćanja, te nema valjanog osnova isključenju takvog načina prodaje. Na ovakav način dio privrednika se ograničava u dosadašnjem načinu poslovanja.

Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

- Obrazloženje:

Imajući u vidu da je posljednjim izmjenama Zakona o akcizama („Sl.list Crne Gore“, br.160/25), koje se primjenjuju od 1.januara 2026.g. izmijenjen član 30 stav 8, te su lica koja imaju pravo na povraćaj akcize "kupci gasnih ulja, kupljenih bezgotovinskim načinom plaćanja u Crnoj Gori, ako se gasno ulje koristi kao motorno gorivo", kao i obavezama usklađivanja zakonodavstva sa EU direktivama.

U odnosu na navedeni predlog, ukazujemo da se kompenzacija ne može prihvatiti kao oblik bezgotovinskog plaćanja, imajući u vidu da bezgotovinsko plaćanje podrazumijeva prenos sredstava sa računa jednog poreskog obveznika na račun drugog poreskog obveznika otvoren u finansijskoj instituciji, za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga. Ovakav stav zasniva se na činjenici da se povraćaj plaćene akcize ostvaruje isključivo za stvarno utrošene količine motornog goriva za propisane namjene.

Pitanje dokazivanja i načina bezgotovinskog plaćanja, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na povraćaj akcize, bliže će se urediti Pravilnikom o primjeni Zakona o akcizama.

3. Primjedba/predlog/sugestija: U članu 87 stav 2 brisati tačku 5 "25 Eura po hektolitr mirnog vina".

- Obrazloženje:

Uvođenje akcize na mirna vina Zakonom o izmjenama zakona o akcizama negativno se odrazilo na poslovanje vinara budući da je vinogradarsko-vinarski sektor jedan od rijetkih rastućih proizvodnih sektora u našoj zemlji, važan za turističku ponudu, a time i za ukupan ekonomski razvoj. Danas u Crnoj Gori imamo 112 registrovanih vinarija, dominantno malih, koje svoje proizvode plasiraju isključivo na domaćem tržištu, a 99% vina koja proizvode su mirna (nepjenušava) vina. Predloženo uvođenje akcize dovelo je do povećanja troškova proizvodnje, povećanja cijena i smanjenja konkurentnosti crnogorskih vina.

Pored uticaja na poslovanje malih vinarija predlog da se na mirna vina uvede akciza, negativno je uticalo na poslovanje i rentabilnost najvećeg proizvođača vina u Crnoj Gori kompanije "13 jul Plantaže" a.d., koja preko pola vijeka gaji vinovu lozu, proizvodi vina vrhunskog kvaliteta, sa vinogradom površine oko 2.100 ha (90% od ukupne površine vinograda u Crnoj Gori) i godišnjom proizvodnjom oko 9 miliona litara vina.

Praksa u većini zemalja EU jeste da ne postoji obaveza plaćanja akcize na ova vina. Ona se primjenjuje uglavnom u zemljama u kojima vinogradarsko-voćarska proizvodnja praktično ne postoji i koje su uvoznici vina, kao što su Poljska, Danska, Estonija, Finska, Irska, Letonija, Litvanija i dr. Izuzetak je Francuska koja ima zanemarljivo malu akcizu na vino u iznosu od 4 eura/hL, što je neporedivo manje u odnosu na predlog od 25 eura/hL, odnosno 50% akcize za male proizvođače

vina. Pored toga, važno je istaći da druge velike vinske zemlje, ujedno i značajne turističke destinacije, kao što su Italija, Portugalija, Španija i Hrvatska nemaju akcize na vino. Vino i turizam su komplementarne i povezane grane, pa je neophodno itekako voditi računa da se sačuva i podstakne razvoj vinogradarstva i vinarstva, da se proizvođači vina rasterete postojećih nameta, a ne da se uvode novi. Činjenica je da pojedine zemlje regiona, koje nijesu članice EU (BiH, Kosovo, Albanija) imaju akcizu na vino, ali proizvode minimalne količine i ne ubrajaju se u značajne vinske destinacije. U skladu sa svim navedenim predlažemo da se Nacrtom zakona o akcizama izostavi uvođenje akcize na mirna vina.

Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** U odnosu na primjedbe privrednih subjekata koje se odnose na visinu akcize na mirna vina, ukazujemo da je predložena visina akcize utvrđena u skladu sa ciljevima Fiskalne strategije Crne Gore za period 2024–2027, koja predviđa očuvanje fiskalne stabilnosti i održivosti budžetskih prihoda, uz istovremeno obezbjeđivanje predvidivog i konkurentnog poslovnog ambijenta za sve učesnike na tržištu.

Prilikom definisanja predmetnog rješenja uzeta je u obzir struktura sektora vinogradarstva i vinarstva u Crnoj Gori. Naime, podaci ukazuju da najveći broj proizvođača grožđa čine gazdinstva sa vinogradima površine do 2 ha, koja čine oko 83% ukupnog broja proizvođača, dok nešto više od 6% proizvođača raspolaže vinogradima površine do 5 ha. Slična struktura karakteriše i sektor proizvodnje vina, u kojem dominiraju vinarije sa manjim proizvodnim kapacitetima.

Imajući navedeno u vidu, a koristeći mogućnosti predviđene Direktivom (EU) 2020/1151, kroz izmjene Zakona dodatno je prepoznata kategorija malih proizvođača mirnog vina. U smislu zakona, malim proizvođačem smatra se proizvođač koji radi stavljanja u promet proizvodi do 1.000 hektolitara mirnog vina godišnje. Za ovu kategoriju proizvođača propisana je povlašćena stopa akcize u visini od 50% od stope utvrđene članom 43 stav 2 tačka 2 Zakona.

Shodno tome, mali proizvođači mirnog vina plaćaju akcizu u iznosu od 12,5 eura po hektolitr, dok se na ostale proizvođače primjenjuje puna stopa akcize od 25 eura po hektolitr. Navedena pogodnost uvedena je upravo imajući u vidu činjenicu da mali proizvođači predstavljaju dominantan segment domaće vinske industrije, čime se doprinosi očuvanju njihove konkurentnosti, održivosti poslovanja i daljem razvoju sektora.

Istovremeno, predloženo rješenje u potpunosti je usklađeno sa relevantnim propisima Evropske unije, uključujući Direktivu (EU) 2020/1151, koja državama članicama omogućava primjenu fiskalnih i administrativnih olakšica za male proizvođače vina.

Polazeći od navedenog, ne prihvata se predlog za dodatno umanjenje ili izmjenu propisane akcize na mirna vina, budući da postojeće zakonsko rješenje predstavlja odgovarajući balans između fiskalnih ciljeva države i potrebe za podrškom domaćim proizvođačima, uz puno uvažavanje strukture sektora i usklađenost sa evropskim standardima.

4. Primjedba/predlog/sugestija: U poglavlju X potrebno je preciznije definisati način i rokove za podnošenje zahtjeva za povraćaj akcize, a posebno imajući u vidu akcizne proizvode iz člana 5 Nacrta zakona. Ovo iz razloga što u praksi potencijalno može doći do pogrešnog tumačenja iz kojeg će proisteći pogrešna primjena materijanog prava prilikom povrata akcize na trazičite akcizne proizvode.

Obrazloženje predloga 4:

U poglavlju X potrebno je preciznije definisati način i rokove za podnošenje zahtjeva za povraćaj akcize, a posebno imajući u vidu akcizne proizvode iz člana 5 Nacrta zakona. Ovo iz razloga što u praksi potencijalno može doći do pogrešnog tumačenja iz kojeg će proisteći pogrešna primjena materijanog prava prilikom povrata akcize na različiite akcizne proizvode.

Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona već su propisani osnovi za ostvarivanje prava na povraćaj akcize, dok su za pojedine slučajeve povraćaja precizno utvrđeni i rokovi za podnošenje zahtjeva (npr. član 38 stav 3). Istovremeno, članovima 37, 38, 39 i 40 predviđeno je da će se bliži uslovi, način ostvarivanja prava, potrebna dokumentacija i druga pitanja od značaja za sprovođenje postupka povraćaja urediti podzakonskim aktom Ministarstva finansija. Pored navedenog, podsjećamo da se na postupanje u predmetima primjenjuju rokovi propisani Zakonom o opštem upravnom postupku. Stoga se predloženo dodatno normiranje ne smatra potrebnim, jer su zakonska rješenja dovoljno jasna i obezbjeđuju jedinstvenu primjenu прописа.

– 2. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I

Primjedba/predlog/sugestija 1: Definicija Jakih alkoholnih pića u Zakonu o jakim alkoholnim pićima („Službeni List Crne Gore“, broj 3/23) je: „Jaka alkoholna pića su pića: 1) namijenjena ljudskoj upotrebi; 2) koja imaju posebna organoleptička svojstva; 3) koja sadrže najmanje 15% vol. alkohola, osim likera od jaja ili advocaat, avocet ili advokat; 4) proizvedena direktno:- destilacijom fermentisanih proizvoda, sa dodatim aromama ili bez njih ili aromatičnih prehrambenih proizvoda;- maceracijom ili sličnom preradom biljnog materijala u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima ili njihovom kombinacijom;- dodavanjem etil alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima aroma, boja, proizvoda za zaslađivanje, ostalih odobrenih sastojaka, ostalih poljoprivrednih proizvoda, prehrambenih proizvoda;- dodavanjem jakom alkoholnom piću, posebno ili u kombinaciji drugih jakih alkoholnih pića, etil alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata poljoprivrednog porijekla, ostalih prehrambenih proizvoda. Jakim alkoholnim pićima može se dodavati destilovana, demineralizovana, prečišćena ili omekšana voda, čiji je kvalitet usaglašen sa propisom kojim se uređuje kvalitet vode, a jaka alkoholna pića nakon dodavanja vode moraju da sadrže najmanje 15% vol. alkohola, osim likera od jaja ili advocaat, avocet ili advokat ili da budu usaglašena sa odgovarajućom kategorijom jakih alkoholnih pića. Jakim alkoholnim pićima ne smatraju se pića koja su svrstana u carinske tarifne oznake 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.“

- **Obrazloženje:** Smatram da je potrebno u članu 81 predmetnog Nacrta, ili ispod (stvar je tehničke prirode) navesti ili dati smjernicu na Zakon o jakim alkoholnim pićima koji je u smislu definicija i kategorija u potpunosti usaglašen sa Regulativom (EU) 2019/787. Ovo ističem radi jasne i nedvosmislene, kasnije primjene zakona;

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Predmetnim nacrtom uređuje se oblast akciznog oporezivanja, pri čemu su definicije i kategorije alkoholnih pića usklađene sa pravnom tekovinom Evropske unije koja uređuje

sistem akciza, odnosno relevantnim direktivama EU iz oblasti akciznog oporezivanja. Radi obezbjeđivanja jedinstvene primjene akciznih propisa i usklađenosti sa pravilima koja uređuju obračun i naplatu akcize, nije potrebno upućivanje na odredbe Zakona o jakim alkoholnim pićima, koji uređuje druga pitanja i ima drugačiji predmet regulisanja. Stoga se definicije i kategorizacija alkoholnih pića za potrebe ovog zakona određuju u skladu sa propisima Evropske unije koji uređuju oblast akciza.

Pored navedenog, ukazujemo da Nacrt zakona o akcizama i Zakon o jakim alkoholnim pićima uređuju različita pravna pitanja i imaju različite ciljeve regulisanja. Zakon o jakim alkoholnim pićima, kao i Regulativa (EU) 2019/787, uređuju pitanja definisanja jakih alkoholnih pića, njihovih kategorija, sirovina, tehnoloških postupaka proizvodnje, označavanja, stavljanja na tržište, kao i uslove koje proizvođači moraju ispunjavati za obavljanje djelatnosti proizvodnje jakih alkoholnih pića. Pitanja registracije proizvođača, upisa u odgovarajuće registre, ispunjenosti uslova u pogledu objekata i bezbjednosti hrane uređena su tim propisima i njihova primjena nije predmet uređivanja propisa o akcizama.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 87 predmetnog Nacrta tj. akcizna osnovica i iznos akcize, molim za odgovor, u skladu sa definicijom alkohola iz Zakona o jakim alkoholnim pićima: Koja je konkretno akcizna osnovica i iznos akcize?

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Odredbom člana 87 Nacrta Zakona propisuje se akcizna osnovica i iznos akcize za vina, međuproizvode, ostala fermentisana pića i etil alkohol, pa je istim članom propisano da se akciza na etil alkohol plaća po hektolitr čistog alkohola u iznosu od 1250,00 eura. Takođe napominjemo, da je shodno navedenom Nacrtu predviđeno da se etil alkoholom smatraju:

- 1) proizvodi iz tarifnog broja KN 22.07 i 22.08 sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, bez obzira da li je sastavni dio proizvoda koji ima drugu tarifnu oznaku;
- 2) proizvodi iz tarifnog broja KN 22.04, 22.05 i 22.06 sa sadržajem alkohola koji prelazi 22 vol%;
- 3) druga alkoholna pića koja sadrže etil alkohol bilo u rastvoru ili ne, a koja nijesu obuhvaćena čl. 82 do 86 ovog zakona.

Pored navedenog, ukazujemo da je navedeno zakonsko rješenje usklađeno sa odredbom člana 20 Direktive Savjeta 92/83/EEZ od 19. Oktobra 1992. o usklađivanju struktura akciza na alkohol i alkoholna pića

Primjedba/predlog/sugestija 3: Molim za sledeće pojašnjenje člana 90 Nacrta, koji glasi: „MALE DESTILERIJE (1) Malom destilerijom smatra se proizvođač etilnog alkohola (nedenaturirani etilni alkohol obuhvaćen tarifnom oznakom KN 2207 10 i jaka alkoholna pića obuhvaćena tarifnom oznakom KN 2208) koji proizvodi u komercijalne svrhe u količini do 1500 litara čistog alkohola godišnje, uz sljedeće uslove: 1) pravno i ekonomski je nezavisna od bilo koje druge destilerije i 2) ne proizvodi prema licenci.“ Konkretno, molim za odgovore na sledeća pitanja: Da li pojam „mala destilerija obuhvata privredna društva i fizička lica?

Obrazloženje: (ovo iz razloga što je u članom 59 Zakonu o predviđeno sledeće: „ Proizvodnjom jakih alkoholnih pića radi stavljanja u promet može da se bavi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: proizvođač) koji:- ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori;- je registrovan za obavljanje proizvodnje jakih alkoholnih pića u Centralnom registru privrednih subjekata;- je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar proizvođača). Proizvođač koji proizvodi do 1500 litara čistog alkohola na godišnjem nivou, radi stavljanja u promet, smatra se malim proizvođačem. Proizvodnjom jakih alkoholnih pića, radi stavljanja u promet može da se bavi i fizičko lice ako:- proizvodi do 1500 litara čistog alkohola iz

sopstvene proizvodnje na godišnjem nivou i- je upisano u Registar proizvođača.“, tj. privredna društva i fizička lica pod određenim uslovima. Takoše, nigdje u Nacrtu nijesam primjetila da postoji uslov za proizvođače iz Crne Gore da su predhodno upisani u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića, kako je predviđeno Zakonom o jakim alkoholnim pićima, kao i uslov da se jaka alkoholna pića proizvode se u objektima koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane. Mislim da je potrebno isto navesti, iz razloga što se stiče dojam da se bez obzira na pomenute zakone i propise koji su na snazi, za obračun akciza mogu javiti subjekti koji samo ispune uslove predviđene predmetnim Nacrtom.

- **Obrazloženje:** Definicija malog proizvođača jakog alkoholnog pića u članu 91 predmetnog Nacrta, koja glasi: „Malim proizvođačem jakog alkoholnog pića za potrebe ovoga člana smatra se fizička osoba koja proizvodi jako alkoholno piće iz voća koje ta osoba uzgaja i dobiva sa zemljišta koje je u njenom vlasništvu ili zakupu uz pomoć jednostavnog malog uređaja za destilaciju – kotla (u daljem tekstu: kotao) i može proizvesti najviše 50 litara jakog alkoholnog pića od voća godišnje po domaćinstvu i koristiti ga za vlastitu potrošnju i potrošnju članova svoga domaćinstva ili svojih gostiju. Mali proizvođač jakog alkoholnog pića koji proizvede jaka alko-holna pića od voća u količini koja ne prelazi 50 litara godišnje ne obračunava i ne plaća akcizu. Malom proizvođaču jakog alkoholnog pića iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena prodaja jakog alkoholnog pića. je u potpunoj kontradikciji“, u Zakonu o jakim alkoholnim pićima je predviđeno sledeće: „Proizvođač koji proizvodi do 1500 litara čistog alkohola na godišnjem nivou, radi stavljanja u promet, smatra se malim proizvođačem“. Tj. mali proizvođač u skladu sa Zakonom o jakim alkoholnim pićima proizvodi navedene količine radi prodaje, dok u nartu Zakona o akcizama navodi se da su to proizvođači koji proizvode jako alkoholno piće iz voća koje ta osoba uzgaja i dobiva sa zemljišta koje je u njenom vlasništvu ili zakupu uz pomoć jednostavnog malog uređaja za destilaciju... Isto je u suprotnosti i sa pojmovima Regulative (EU) 2019/787: „Jako alkoholno piće“, kao i sirovinama i tehnologijama proizvodnje kako je predviđeno za pojedinačne kategorije jakih alkoholnih pića. Takođe, zaključujem da je isto potpuno neprimjenjivo, bar ne za proizvođače proizvoda koji su navedeni kao „jaka alkoholna pića“. (Zakon o jakim alkoholnim pićima, ponavljam je u smislu pojmova, definicija, kategorija, postupaka proizvodnje i sirovina za proizvodnju istih u potpunosti usaglašen sa pomenutom regulativom.).

- **Odgovor Ministarstva finansija:**

Navedeni predlog se ne prihvata.

- **Obrazloženje:** Ukazujemo da Nacrt zakona o akcizama i Zakon o jakim alkoholnim pićima uređuju različita pravna pitanja i imaju različite ciljeve regulisanja.

Zakon o jakim alkoholnim pićima, kao i Regulativa (EU) 2019/787, uređuju pitanja definisanja jakih alkoholnih pića, njihovih kategorija, sirovina, tehnoloških postupaka proizvodnje, označavanja, stavljanja na tržište, kao i uslove koje proizvođači moraju ispunjavati za obavljanje djelatnosti proizvodnje jakih alkoholnih pića. Pitanja registracije proizvođača, upisa u odgovarajuće registre, ispunjenosti uslova u pogledu objekata i bezbjednosti hrane uređena su tim propisima i njihova primjena nije predmet uređivanja propisa o akcizama.

Sa druge strane, Nacrt zakona o akcizama uređuje isključivo akcizni tretman alkohola i alkoholnih pića, odnosno obračun, plaćanje i eventualne poreske pogodnosti za određene kategorije proizvođača. U tom smislu, pojam „male destilerije“ iz člana 90 Nacrta preuzet je radi primjene posebnog akciznog režima i usklađen je sa članom 22 Direktive Savjeta 92/83/EEZ o usklađivanju struktura akciza na alkohol i alkoholna pića. Navedena direktiva definiše malu destileriju za potrebe primjene sniženih stopa akcize kroz kriterijume godišnje proizvodnje, pravne i ekonomske nezavisnosti i neproizvodnje po licenci.

Stoga se definicija male destilerije iz Nacrta ne može posmatrati kao zamjena niti kao izmjena definicija i uslova propisanih Zakonom o jakim alkoholnim pićima. Lica koja proizvode jaka alkoholna pića i dalje su dužna da ispunjavaju sve obaveze propisane posebnim propisima kojima se uređuje proizvodnja i stavljanje u promet jakih alkoholnih pića, dok se odredbama Nacrta zakona o akcizama uređuje isključivo njihov status sa aspekta obračuna i plaćanja akcize.

Takođe, odredba člana 91 Nacrta uređuje poseban akcizni tretman malih proizvođača koji proizvode ograničene količine jakih alkoholnih pića za sopstvenu potrošnju i kojima nije dozvoljena prodaja proizvoda. Navedena odredba ne uređuje proizvodnju jakih alkoholnih pića za tržište niti mijenja uslove za obavljanje te djelatnosti propisane Zakonom o jakim alkoholnim pićima, već isključivo definiše kategoriju proizvođača koja za potrebe akciznog sistema ostvaruje posebno poresko postupanje.

Slijedom navedenog, ne postoji kolizija između Nacrta zakona o akcizama i propisa kojima se uređuju jaka alkoholna pića, budući da se radi o propisima koji uređuju različite oblasti – s jedne strane definisanje, proizvodnju i stavljanje u promet jakih alkoholnih pića, a s druge strane obračun i plaćanje akcize na alkohol i alkoholna pića.

– 2. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE PHILLIP MORRIS MONTENEGRO –

Primjedba/predlog/sugestija 1:

Predlažemo da se član 118 izmijeni i da glasi:

Izuzetno od člana 78 ovog zakona akciza na cigarete plaća se za 1000 komada, i to:

- 1) od 1. januara 2026. godine do 30. juna 2026. godine u iznosu od 58,85 eura,
- 2) od 1. jula 2026. godine do 31. decembra 2026. godine u iznosu od 64,74 eura,
- 3) od 1. januara 2027. godine do 30. juna 2027. godine u iznosu od 71,21 eura,
- 4) od 1. jula 2027. godine do 31. decembra 2027. godine u iznosu od 78,33 eura,
- 5) od 1. januara 2028. godine do 30. juna 2028. godine u iznosu od 86,16 eura.

Obrazloženje predloga 1:

U odsustvu predložene izmjene, član 78 stav 3 (“specifična akciza na cigarete plaća se za 1000 komada u iznosu od 94,78 eura”), može dovesti do pravne nejasnoće, odnosno biti protumačen tako da se navedeni iznos primjenjuje od dana stupanja na snagu zakona, suprotno dinamici propisanoj akciznim kalendarom iz prelaznih i završnih odredbi.

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se ne prihvata.

- Obrazloženje: Odredba Nacrta Zakona kojim je propisana specifična akciza u iznosu od 94,78 eura na 1000 komada cigareta, neće izazvati pravnu nejasnoću u pogledu momenta njegove primjene, imajući u vidu da će se navedeno zakonsko rješenje primjenjivati od datuma pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kada nastupa obaveza pune primjene harmonizovanog sistema akciznog oporezivanja u skladu sa pravnom tekovinom Evropske unije. S tim u vezi, predloženom odredbom se propisuje da će se iznos specifične akcize na cigarete od 94,78 eura primjenjivati tek nakon isteka perioda obuhvaćenog akciznim kalendarom. Naime, prelaznim i završnim odredbama zakona već je precizno uređena dinamika primjene akciznog kalendara, uključujući iznose specifične akcize i vremenske periode njihove primjene. U skladu sa opšteprihvaćenim pravilima nomotehnike i pravnog tumačenja, prelazne odredbe predstavljaju lex specialis u odnosu na opšte odredbe zakona i nesporno uređuju način prelaska sa jednog pravnog režima na drugi.

Predložena izmjena dovela bi do nepotrebnog dupliranja normi, jer bi se ista materija istovremeno uređivala i u osnovnim i u prelaznim odredbama zakona što nije u skladu sa načelima normativne ekonomičnosti a istovremeno može dodatno otežati praćenje i primjenu propisa.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Predlaže se brisanje stava 1 člana 79, kao i člana 119.

Obrazloženje predloga 2: Imajući u vidu da stav 2, člana 79 propisuje obračun minimalne akcize na osnovu ponderisane prosječne maloprodajne cijene cigareta, koja se utvrđuje najkasnije do 1. marta svake godine za prethodnu kalendarsku godinu, smatramo da nije potrebno unaprijed normativno utvrđivati iznose minimalne akcize, s obzirom da su isti po svojoj prirodi kalkulativni. Dodatno, paralelno postojanje konkretnih iznosa minimalne akcize (stav 1 člana 79 i član 119) i mehanizma za njihovo godišnje utvrđivanje može dovesti do pravne nejasnoće, narušavanja pravne sigurnosti i neujednačene primjene propisa.

- **Odgovor Ministarstva finansija:**

Navedeni predlog se djelimično prihvata.

- **Obrazloženje:** Predlog kojim se traži brisanje člana 79 i ukazuje da nije potrebno zakonom propisivati konkretan iznos minimalne akcize ukoliko se ona utvrđuje na osnovu prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta, nije prihvatljiv iz razloga što takvo rješenje nije u skladu sa sistemom oporezivanja cigareta utvrđenim Direktivom 2011/64/EU niti sa ciljevima pravne sigurnosti i predvidivosti poreskog sistema. Naime, član 8 stav 2 Direktive 2011/64/EU propisuje način utvrđivanja ponderisane prosječne maloprodajne cijene cigareta i određuje da se ona utvrđuje najkasnije do 1. marta svake godine na osnovu podataka iz prethodne kalendarske godine. Iz navedene odredbe proizlazi da ponderisana prosječna maloprodajna cijena predstavlja statistički i obračunski pokazatelj koji služi kao referentna vrijednost za potrebe obračuna i provjere usklađenosti akciznog opterećenja, a ne zamjenu za zakonom propisanu minimalnu akcizu. Dodatno, član 8 stav 6 Direktive izričito propisuje da države mogu primjenjivati minimalnu akcizu na cigarete, dok član 7 stav 4 predviđa mogućnost uključivanja minimalne akcize kao posebne komponente sistema oporezivanja cigareta. Time je jasno potvrđeno da je minimalna akciza samostalan institut akcizne politike koji može biti propisan nacionalnim zakonodavstvom nezavisno od mehanizma utvrđivanja ponderisane prosječne maloprodajne cijene.

Imajući u vidu navedeno, ukazujemo da zakonsko rješenje sadržano u Nacrtu Zakona, ima za cilj da utvrdi minimalni nivo poreskog opterećenja cigareta koji je unaprijed poznat svim poreskim obveznicima čime se obezbjeđuje pravna sigurnost, transparentnost i predvidivost poslovnog okruženja, jer proizvođači i uvoznici unaprijed znaju minimalni iznos akcize koji će biti primjenjivan.

U dijelu predloga za brisanje člana 119, u cilju pojednostavljivanja normativnog rješenja i izbjegavanja potrebe za zakonskim propisivanjem godišnjih iznosa minimalne akcize, iz Nacrta zakona biće brisane odredbe kojima je predviđen kalendar postepenog povećanja minimalne akcize. Umjesto toga, zadržaće se samo krajnji iznos minimalne akcize od 139,8 eura na 1.000 komada cigareta, koji je već propisan važećim Zakonom. Na taj način obezbjeđuje se pravna sigurnost i jasnoća propisa, uz istovremeno očuvanje nivoa minimalnog oporezivanja cigareta u skladu sa važećim zakonskim rješenjem.

Ukazujemo da se navedeni predlog prihvata. Naime, odredbe Nacrta zakona kojima je utvrđen kalendar postepenog povećanja minimalne akcize biće brisane, dok će se zadržati važeće zakonsko rješenje kojim je minimalna akciza na cigarete utvrđena u iznosu od 139,8 eura za 1.000 komada. Time se obezbjeđuje jednostavnije i jasnije normativno uređenje, bez izmjene postojećeg nivoa minimalnog akciznog opterećenja.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Predlaže se izmjena naziva „biljni proizvodi za pušenje kao kategorije proizvoda koji podliježu plaćanju akcize, na način da se umjesto tog naziva koristi zraz:«biljni nikotinski proizvodi».

Obrazloženje predloga 3:

Traifna oznaka 2404 19 10 obuhvata proizvode koji sadrže nikotin i namijenjeni su za unošenje nikotina u organizam bez sagorijevanja. Shodno tome, neispravno je ove proizvode klasifikovati kao »biljne proizvode za pušenje«, imajući u vidu zakonsku definiciju pušenja iz Zakona o ograničavanju upotrebe duvana, prema kojoj »pušenje« podrazumijeva rukovanje zapaljenim duvanskim proizvodima, čijim sagorijevanjem nastaje duvanski dim, bez obzira na to da li se dim aktivno udiše ili idiše, kao upotreba elektronskih cigareta.

S obzirom na to da proizvodi iz tarifne oznake 2404 1919 ne podrazumijevaju sagorijevanje, niti generisanje dima, njihovo svrstavanje u kategoriju proizvoda za pušenje« može dovesti do pravne nejasnoće i pogrešne primjene propisa.

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se prihvata.

Obrazloženje: U skladu sa navedenim predlogom, ukazujemo da tarifni podbroj 2404 19 uključuje proizvode koji sadrže zamjene duvana i nikotina, ali ne sadrže duvan, rekonstruisani duvan ili nikotin namijenjeni za upotrebu u elektronskim cigaretama i sličnim električnim uređajima za isparavanje u rekreativne svrhe ili za prestanak pušenja, uključujući i proizvode za koje se tvrdi da doprinose opštem zdravlju i dobrobit organizma (npr. rastvori koji sadrže eterična ulja ili vitamine). Dakle, to znači da ovaj podbroj uključuje proizvode koji sadrže zamjenu za duvan i zamjenu za nikotin a namijenjeni su za udisanje bez sagorijevanja.

Proizvod koji sadrži nikotin, a namijenjen je za unošenje nikotina u organizam bez sagorijevanja nije obuhvaćen tarifnim podbrojem 2404 19 već se svrstava u tarifnu oznaku 2404 12 00 - ostali, koji sadrže nikotin.

Izraz »biljni proizvodi za pušenje« nije adekvatan termin jer pod duvanskim proizvodima, shodno Zakonu o duvanu, smatraju se cigarete i ostali duvanski proizvodi (cigare, cigarilosi, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje-burmut i dr.), koji se dobijaju industrijskim postupkom u pripremi, proizvodnji i pakovanju obrađenog duvana, namijenjenog pušenju, žvakanju i šmrkanju i koji zadovoljava propisane norme kvaliteta.

S tim u vezi, »biljni nikotinski proizvodi« predstavlja jasniji termin za akcizni proizvod koji sadrži nikotin, a koristi se bez sagorijevanja.

Primjedba/predlog/sugestija 4:

Predlaže se izmjena člana 77, stav 7, tako da glasi:

»Akciza za proizvode iz stava 3 i 6 ovog člana plaća se po kilogramu neto mase saržaja nikotinskih vrećica, odnosno biljnih nikotinskih proizvoda, u iznosu od 60,00 eura.«

Obrazloženje predloga 4: Predložena izmjena ima za cilj usklađivanje odredbe stava 7 sa odgovarajućim stavovima člana 77 koji uređuju oporezivanje nikotinskih vrećica i biljnih nikotinskih proizvoda, uzimajući u obzir i predloženu izmjenu terminologije kojom se naziv »biljni proizvodi za pušenje« zamjenjuje preciznijim izrazom »biljni nikotinski proizvodi«.

Naime, važeća formulacija stava 7 upućuje na stavove koji se odnose na navedene proizvode, što može dovesti do pravne nejasnoće i otežane primjene propisa u praksi.

- Odgovor Ministarstva finansija:

Navedeni predlog se prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu Zakona će se izvršiti izmjene u skladu sa obrazloženjem i predlogom datim za tačku 3 navedenog predloga.

MJESTO I DATUM SAČINJAVANJA IZVJEŠTAJA:

Podgorica, 15.jun 2026. godine.

NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA KOJA JE ODGOVORNA ZA PRIPREMU NACRTA ZAKONA, ODNOSNO STRATEGIJE:

Direktorat za poreski i carinski sistem – Direkcija za poreski sistem i poresku politiku – Odsjek za indirektnu poreze i poresku politiku.

